

Przesłuchanie pokrzywdzonej w sprawie o gwałt i o inne przestępstwa na tle seksualnym

Autor: Kamilla Kasprzak

Przestępstwo zgwałcenia wiąże się z bardzo silnymi, negatywnymi emocjami po stronie pokrzywdzonej takim przestępstwem. Wiele kobiet nie chce składać zawiadomień o popełnionych przestępstwach na tle seksualnym, obawiając się tzw. wtórnej wiktyimizacji, a mianowicie, że to na nie zostanie przerzucona odpowiedzialność za zaistniałe zdarzenie, bo nieodpowiednio się ubrały, wypity za dużo alkoholu albo udały się w podejrzone miejsce lub zachowały się w sposób nierozsądny i nie dochowały należytych środków ostrożności.

Aby zmniejszyć ryzyko wtórnej wiktyimizacji oraz ograniczyć obawy kobiet przed składaniem takich zawiadomień i w celu zapewnienia im właściwej ochrony, a także w związku z implementacją przepisów unijnych, wprowadzono w Kodeksie postępowania karnego specjalną procedurę przesłuchania pokrzywdzonej w takiej sprawie.

Pokrzywdzona składając zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zgwałcenia oraz innych przestępstw na tle seksualnym, musi jedynie podać podstawowe fakty i dowody, aby umożliwić organom ścigania podjęcie czynności wyjaśniających. Pokrzywdzona na tym etapie nie musi być drobiazgowo i wnikliwie przepytwana na komisariacie.

Po przyjęciu zawiadomienia pokrzywdzona jest przesłuchiwana na posiedzeniu sądowym w specjalnie do tego przygotowanym pomieszczeniu (tzw. niebieski pokój). W takim posiedzeniu ma prawo wziąć udział obrońca podejrzanego, ale już nie sam podejrzany. Udział w takim posiedzeniu może wziąć również prokurator i pełnomocnik pokrzywdzonej oraz psycholog (powinna to być kobieta).

Takie przesłuchanie jest utrwalane za pomocą urządzeń nagrywających obraz i dźwięk, aby nie było potrzeby ponownego przesłuchania pokrzywdzonej na rozprawie. Niestety pozostawiono oskarżonemu taką możliwość, aby wniósł on o ponowne przesłuchanie pokrzywdzonej na rozprawie. W takiej sytuacji może ona jednak wnieść, aby to przesłuchanie odbyło się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. Uwzględnienie tego wniosku następuje jedynie wtedy, gdy spełniona jest jedna z przesłanek, tj. gdy zachodzi uzasadniona obawa, że bezpośrednia obecność oskarżonego przy przesłuchaniu mogłaby oddziaływać krępująco na zeznania pokrzywdzonej lub gdy zachodzi uzasadniona obawa, że obecność ta mogłaby wywierać negatywny wpływ na stan psychiczny pokrzywdzonej, czego ustalenie powinno mieć miejsce przy udziale biegłego psychologa.

Niestety nie wprowadzono w przepisach takiego wymogu, aby wszystkie czynności w postępowaniu były przeprowadzane przez osobę tej samej płci.